

مصاحبه

خزانه دار و سخنگوی اتاق بازرگانی ایران:

اصل ۴۴ را نمی‌توان فارغ از WTO بررسی کرد

گفتگو از: شراره عزیزی

اشاره:

ابلاغیه اصل ۴۴ یک الزام اساسی دارد و آن اینکه نمی‌توان این ابلاغیه را فارغ از اصل ۴۴ بررسی کرد.

مسعود دانشمند خزانه دار و سخنگوی اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با خبرنگار روابط عمومی اتاق بازرگانی ایران ضمن بیان مطلب فوق اظهار داشت: ما برای ورود به WTO ناچاریم اقتصاد خود را به صورت رقابتی درآوریم زیرا با اقتصاد دولتی نمی‌توان به "سازمان جهانی تجارت" WTO پیوست. وی با اشاره به این موضوع که وظیفه اتاق فکر سازی است، گفت: اتاق بازرگانی برای تسهیل اجرایی شدن اصل ۴۴ می‌تواند با کار کارشناسی تولید فکر کند و با گردآوری اعضا در کنار هم و مطالعات میدانی و تکنولوژیک بسترهای لازم را برای این جریان ایجاد کند. دانشمند بر این باور است که صادرات غیرنفتی ایران نمی‌تواند توسعه پیدا کند مگر آنکه یک بخش خصوصی توانمند شکل بگیرد و پیش شرطهای لازم برای حضور بخش خصوصی در عرصه‌های اقتصادی، امنیت سرمایه و سرمایه‌گذار و تقلیل دخالت دولت در امور بخش خصوصی است. متن کامل این گفتگو را در زیر ملاحظه می‌فرمایید.

WTO نگاه کرد. ما برای ورود به WTO ناچاریم اقتصاد خود را به صورت رقابتی درآوریم و با اقتصاد دولتی نمی‌توان به پیمان WTO پیوست.

کشورهای عضو WTO برای اینکه بازرگانی خود را توسعه دهند تعرفه‌های فی‌مابین خود را به شدت کاهش دادند و ورود کالا را از خارج از حلقه WTO به

● برنامه‌های اتاق بازرگانی جهت اجرایی کردن اصل ۴۴ در آینده چیست و نقش اتاق بازرگانی در تسهیل و تسریع این امر را بیان کنید؟

○ من فکر می‌کنم ابلاغیه اصل ۴۴ به رغم اینکه فرصت مغتنمی برای اقتصاد کشور به شمار می‌آید اما یک الزام نیز دارد و آن اینکه نمی‌توان این اصل را فارغ از

داخل آن افزایش دادند و یک دیوار تعرفه‌ای به دور خود کشیدند و اکنون کشورهای خارج از این پیمان یا باید زندگی انزوا طلبانه‌ای را دنبال کنند که این امر ناشدنی است و یا باید کالاهای خود را با سود اندک و حتی با ضرر به کشورهای عضو WTO بفروشند که این امر نیز دور از ذهن است و اکنون با این شرط در کشور ما ابلاغیه اصل ۴۴ راه را برای خصوصی شدن و رقابتی شدن اقتصاد که الزام ورود به WTO است، باز می‌کند.

در ابلاغیه اصل ۴۴ اجازه داده شد که عمده فعالیت‌های اقتصادی به بخش خصوصی واگذار شود و در بند (ب) این اصل دولت از سرمایه‌گذاری در بخش‌هایی که بند (الف) به بخش خصوصی واگذار می‌شود، منع شده است و اگر بخش خصوصی وارد گود نشده، دولت می‌تواند با دلایل توجیهی از مجلس مجوز بگیرد و در این بخش‌ها سرمایه‌گذاری کند.

بند (ج) نیز می‌گوید بخش خصوصی می‌تواند در تمام فعالیت‌های اقتصادی که موجود است، سرمایه‌گذاری کند. بنابراین با این دو بعد یعنی فضای داخلی و بین‌المللی اقتصاد، باید دید اتاق بازرگانی چه نقشی بازی می‌کند؟ اتاق می‌تواند برود دنبال خرید واحدها و جزو بند (الف) شود و یا برود به سمت تاسیس واحدها و جزو بند جیم قرار گیرد.

روش‌های قیمتگذاری واحدها نیز به دو صورت به روش جایگزینی و روش ارزش سودآوری انجام می‌شود. روش جایگزینی روشی نیست که در این دوران مزیت داشته باشد.

و روش قیمتگذاری بر اساس ارزش سودآوری هم مشکلات خاص خود را دارد و بنابراین بخش خصوصی برای اینکه وارد این مقولات نشود، ترجیح می‌دهد که براساس بند (ج) عمل کند یعنی خود بخش خصوصی واحد را با تکنولوژی مدرن و مدیریت خصوصی تاسیس کند.

اتاق بازرگانی براساس قانون حق ندارد

فعالیت اقتصادی کند و فقط می‌تواند برای این جریان بسترسازی کند و با کار کارشناسی اعضا را در کنار هم گرد آورد و یا مطالعات میدانی و تکنولوژیک را پیگیری کند و اعضا را تشویق کند که واحدها را تشکیل دهند و حتی می‌تواند در زمینه بازاریابی کالاهای تولید شده برای صادرات فعال باشد.

**درآمد کل جهان در سال ۲۰۰۵
میلادی از گردشگری ۶۸۰ میلیارد
دلار بوده است که حدود ۱۳۰
میلیارد دلار بیشتر از کل درآمد
کشورهای عضو ایک از نفت
است و در ۲۵ کشور اول
جهان از نظر درآمد گردشگری
۴ کشور مسلمان دیده می‌شود
که جمعاً ۷ صدم درصد کل
توریست‌های دنیا
را دارند.**

صادرات غیرنفتی ایران نمی‌تواند توسعه پیدا کند مگر آنکه یک بخش خصوصی توانمند داشته باشیم. بنابراین اگر فکر می‌کنیم که پیشرفت و آینده ما در دست صادرات غیرنفتی است، باید بخش خصوصی را با قدرت هر چه بیشتر وارد این عرصه بکنیم.

بخش خصوصی هم برای ورود به این عرصه چند پیش شرط دارد اول آنکه امنیت سرمایه و سرمایه‌گذار تامین شود؛ این امنیت هم یک بعد قانونی و یک بعد فرهنگی دارد. و دوم آنکه مداخله دولت در کار بخش خصوصی به حداقل برسد یعنی دولت نقش نظارتی و سیاستگذاری خود را حفظ کند و اجازه بدهد بخش خصوصی مسوول کارهای اجرایی باشد.

● آیا اتاق بازرگانی اقدامات علمی درخصوص بسترسازی و هموار کردن

زمینه‌های اجرایی جریان خصوصی‌سازی را انجام داده است؟

○ اتاق بازرگانی زمینه‌ها را بررسی کرده است و بازارهای داخلی و منطقه‌ای نیاز سنجی شده است و مزیت‌های هر نوع فعالیتی مطالعه شده است و در حال حاضر اتاق بازرگانی به بخش خصوصی پیشنهاد می‌کند که در زمینه‌های نفت و گاز، فولاد، آلومینیوم، کشت و صنعت کشاورزی، حمل و نقل اختصاصی LNG, LPG سرمایه‌گذاری کند و این توصیه‌های کارشناسی و مشورتی اتاق است که به اعضا ابلاغ می‌شود.

● به نظر شما مهمترین برنامه‌ای که اتاق بازرگانی در ۴ سال آینده باید در راستای اجرایی شدن اصل ۴۴ دستور کار خود قرار دهد، چیست؟

○ اتاق بازرگانی باید در مجامعی که قانون خصوصی سازی را تدوین می‌کنند یا تصمیماتی که برای اجرایی کردن اصل ۴۴ می‌گیرند، حضور فعال داشته باشد و نگاه بخش خصوصی را در این فرآیندهای قانونی اعمال کند. اگر اتاق در این فرایند حضور پیدا نکند، قوانینی با روحیه دولتی نگاشته می‌شود و پیشنهادات اتاق در این مجامع باید کاملاً کارشناسی و عملی باشد و این نیازمند وجود کارگروه‌های قوی است که این مسایل را بررسی کنند و پیشنهاد و مشورت بدهند. کار اتاق این است که فکرسازی کند و فارغ از بحث‌های روزمره کار بنیادی و زیربنایی خود را انجام دهد.

● در دوره گذشته اتاق بازرگانی چه اقداماتی را به انجام رسانده است که منجر به یک تحول و یا حتی کمک به اقتصاد کشور شده است؟

○ برخی کارها هستند که یک متولی خاص ندارند ولی در عین حال، بحث مالیات بر ارزش افزوده موضوعی بود که سال‌ها قبل اولین بار در اتاق بازرگانی مطرح شد. بحث‌هایی هم درخصوص تغییر قانون تجارت، تغییر قانون امور گمرکی و تغییر

قانون مقررات صادرات و واردات توسط اتاق مطرح شده است و اکنون توسط مجلس پیگیری می‌شود.

اکنون بحثی که توسط اتاق در شورایی عالی ترابری ایران مطرح است، بحث ترانزیت کالا است. ایران کشوری است که موقعیت آنرا دارد که از نظر ترانزیت کالا درآمدزا باشد. کار ترانزیت در کنار خود، موضوع صادرات مجدد را دارد که خود باعث توسعه اقتصادی می‌شود.

موضوعی دیگری که اتاق روی آن کار کرده است، بحث گردشگری است. این صنعت در کشور ما رها شده و از نظر علمی و برنامه‌های ستادی کار خاصی انجام نشده است. گردشگری اگر رونق پیدا کند بیش از ۱۳۰ رشته اقتصادی را حرکت می‌دهد.

درآمد کل جهان در سال ۲۰۰۵ میلادی از گردشگری ۶۸۰ میلیارد دلار بوده است که

حدود ۱۳۰ میلیارد دلار بیشتر از کل درآمد کشورهای عضو ایک از نفت است و در ۲۵ کشور اول جهان از نظر درآمد گردشگری ۴ کشور مسلمان دیده می‌شود که جمعاً ۷ صدم درصد کل توریست‌های دنیا را دارند؛ و سرانه‌ای که هر گردشگر در ایران خرج می‌کند ۴۵۰ دلار است که این امر خود تاییدی بر لزوم گسترش این صنعت در کشور است.

در این میان، اتاق با تشکیل کمیسیون گردشگری وارد این عرصه شده است و بخش‌های دولتی، خصوصی و دانشگاهی را برای بررسی موانع رشد این صنعت در کنار هم جمع کرده است و در حال بسترسازی برای گسترش گردشگری در ایران است و تفاهنامه‌ای هم در این خصوص با رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به امضا رسیده است.

● نظر شما راجع به انتقاداتی که به ساختار مدیریتی و عملکرد اتاق بازرگانی می‌شود، چیست؟

○ هر کسی حق دارد نظر خود را بیان کند و بستگی به دیدگاه‌ها دارد. اتاق همچون قطاری است که در حال حرکت است و مهم آن است که ما بدانیم در هر ایستگاه باتوجه به شرایط چگونه عمل کنیم. زمانی دولت اعتقاد داشت که اصلاً اتاق بازرگانی نباید وجود داشته باشد و اتاق فقط برای بقای خود تلاش می‌کرد اما اکنون آن شرایط گذشته و اتاق حرکت کرده و تغییرات زیادی را به چشم دیده است.

● با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید.

رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق:

رسانه‌ها زمینه حضور افراد باسابقه، صالح و انقلابی را در اتاق‌های بازرگانی فراهم کنند

اشاره:

”اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن باید به عنوان نماینده بخش خصوصی کشور حضور پررنگی را در اجرایی شدن ابلاغیه اصل ۴۴ قانون اساسی در کنار دولت داشته باشند که خوشبختانه مهندس خاموشی زمینه‌های اجرای این ابلاغیه را با کمک اتاق‌ها فراهم کرده است.“ این مطلب را دکتر حسن تیممزی رییس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق در گفتگو با خبرنگار هفته نامه اتاق ایران عنوان کرد و اتاق‌های مشترک را بازوی اتاق ایران در توسعه روابط اقتصادی با سایر کشورها دانست. مشروح این گفتگو را در پی ملاحظه می‌فرمایید.

تحریریه

جدید و اعضای هیات مدیره تغییراتی در اساسنامه اتاق ایجاد شد و پیش بینی کردیم که اتاق‌های شهرستان‌های مرزی ایران حضور فعال‌تری در هیات مدیره اتاق ایران و عراق داشته باشند. به همین دلیل هفت اتاق از اتاق‌های استان‌های مرزی کشور شامل خرمشهر، آبادان، اهواز، ایلام، سنندج و ارومیه جزو اعضای ثابت و انتصابی اتاق ایران و عراق شدند. بین بازرگانان ایرانی که قبلاً مقیم عراق بوده‌اند نیز انتخاباتی برگزار

رابطه با کشورهای مختلف فعالیت دارند. لزوم همکاری با سایر کشورها در این زمینه بسیار ضروری است و به همین دلیل بیش از ۱۶ اتاق مشترک و در حدود ۲۰ شورای مشترک بازرگانی با سایر کشورها تشکیل شده است. اتاق مشترک ایران و عراق نیز در سال ۱۳۸۲ تاسیس شد و دوره اول انتخاباتی خود را پشت سر گذاشت. در دوره دوم این اتاق انتخابات خود را در آبان ماه انجام داد و پس از انتخاب هیات ریسه

● به عنوان اولین سوال ضرورت تشکیل اتاق‌های مشترک بازرگانی را در چه می‌دانید و این اتاق‌ها تاکنون چه نقشی در توسعه روابط اقتصادی ایران با سایر کشورها داشته‌اند؟

○ چنانچه می‌دانید براساس ماده ۵ قانون اتاق‌های بازرگانی که در سال ۱۳۶۹ تصویب شده است و طبق مصوبه هیات ریسه اتاق می‌توان اتاق‌های وابسته به اتاق ایران را تشکیل داد. اتاق‌های مشترک در